

Өдөр тутмын амьдралд дагаж мөрдөх ёстой дүрэм журам, ёс заншил

1

Өдөр тутмын амьдралд дагаж мөрдөх ёстой дүрэм журам

1-1

Хог

(1) Хог хаях үндсэн дүрэм

Хог хаяхдаа дараах дүрмийг баримтлах шаардлагатай.

- Хогоо төрөл зүйлээр нь ангилахын зэрэгцээ хог хаях өдөр (гараг)-ийг дагаж мөрдөх
- Хаана, ямар хог хаях талаар оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутгийн журмыг мөрдөх.

- * Хогийг ерөнхийдөө хог ачих өдрийн өглөө хаяхаар тогтсон байдаг.
- * Журамд заасан төрлөөс бусад төрлийн хог хаягдлыг, зөвшөөрөгдсөн газраас бусад газарт хаявал ачилт хийхгүй.
- * Оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутгаас хамааран тухайн газраас заасан төлбөртэй уутанд хийж хаях шаардлагатай тохиолдол байдаг.

Хог ангилах жишээ (Оршин суугаа хот, тосгоны журам дүрмийг мөрдөх)

Шатдаг хог	Гал тогооны хүнсний хаягдал, цаасны хог
Шатдаггүй хог	Хагархай аяга шаазан, төмөр, шил гэх мэт
Дахивар хог	Лонх, лааз, хуванцар сав суулга, ном сонин, картон цаасан хайрцаг гэх мэт
Том оврын хог Хаях үед устгал болон дахин боловсруулах хураамж төлөх тохиолдол бий	Ширээ, сандал зэрэг тавилга, унадаг дугуй, хөнжил гудас гэх мэт
Гэр ахуйн цахилгаан хэрэгслийн хог Хаях үед дахин боловсруулах хог хаягдлын хураамж төлөх тохиолдол бий	Эйр кондишн, зурагт, хөргөгч, хөлдөөгч, угаалгын машин болон хувцас хатаагч гэх мэт

ONE POINT

Хоолонд хэрэглэсэн тос

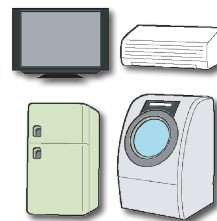
Тосыг гал тогооны угаалтуур луу асгаж болохгүй. Тостой тогоондоо гал тогооны цаасан алчуур хийн шингээж авах, коагулянт бодис хийн тосыг бэхжүүлэн хаях зэрэг оршин суугаа газрынхаа дүрэм журмыг мөрдөн хаяж байгаарай.

ONE POINT

Гэр ахуйн цахилгаан хэрэгслийн хог

Дараах гэр ахуйн хуучин цахилгаан хэрэгслээ оролцуулан шинийг худалдаж авах, устгах тохиолдолд тус гэр ахуйн цахилгаан хэрэгслийг дахин боловсруулахад шаардагдах хураамж болон зайлуулах тээвэрлэлтийн зардлыг төлөх шаардлагатай.

- Эйр кондишн
- Зурагт
- Хөргөгч болон хөлдөөгч
- Угаалгын машин болон хувцас хатаагч

Түүнчлэн, хог хаягдлыг устгахдаа түүнийг цуглуулан тээвэрлэх ажлын зөвшөөрөл бүхий үйлчилгээ үзүүлэгчид даалгах шаардлагатай. Хэрэв аль үйлчилгээ үзүүлэгчид даалгаж болохыг мэдэхгүй бол оршин суудаг хот, тосгоны захиргаанаас лавлана уу.

Дахин боловсруулахад шаардагдах хураамж төлөх газар, хуучин бараа хүлээн авах газар

- ① Хуучин хэрэгслээрээ шинэчлэх тохиолдолд
 - Шинэ бараа худалдан авах газар
Дэлгүүрээсээ шалтгаалан хуучин хэрэгсэл хүлээн авах арга нь харилцан адилгүй байдаг учраас дэлгэрэнгүй мэдээллийг тухайн дэлгүүрээс лавлана уу.
- ② Шинэ бараа худалдаж авахгүйгээр зөвхөн хуучин хэрэгслээ устгалд оруулах тохиолдолд
 - Устгалд оруулах хэрэгслээ худалдан авсан дэлгүүр
Худалдан авсан дэлгүүрээ мартсан тохиолдол болон бусад тодорхойгүй асуулт байвал оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутгийн захиргаанаас лавлана уу.

(2) Хууль бусаар хог хаях болон бусад асуудал

Ямар ч газар дураараа хог хаяхыг хориглоно.

Зөвшөөрөгдсөн цэгээс бусад цэгт хог хаясан тохиолдолд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэх тохиолдол байдаг.

Оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутагт мөрдөж буй дүрмийн дагуу хогоо хаяна уу.

Мөн ихэнх хот, дүүрэг, орон нутагт хоосон лааз болон тамхины иш зэргийг зам талбайд хаях буюу "Гудамжинд хог хаях" (ポイ捨て)-ыг хориглосон байдаг. Захиргааны зөрчил, эрүүгийн хэрэгт тооцогдох тохиолдол байдаг учраас гудамжинд хог хаяхгүй байна уу.

1-2

Дуу чимээ

Япон хүн чанга дуу чимээ гаргах, чангаар ярихыг бусдад төвөг учруулна гэж үздэг.

- Чангаар ярих, үдэшлэг зохиох, телевиз болон хөгжмийн чанга дуу чимээ зэргээр ойр орчныхоо хүмүүсд төвөг учруулахгүй байна уу.
- Өглөө эрт угаалгын машин болон тоос сорогч ажиллуулах, шүршүүрт орох зэргээр чанга дуу чимээ гаргахаас болгоомжилно уу.
- Ялангуяа апартамент, орон сууц (маншон) гэх мэт нийтийн орон сууцад чанга дуу чимээ гаргахаас болгоомжилно уу.

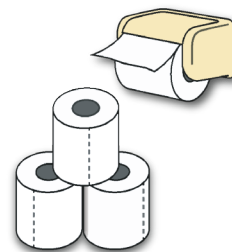

1-3

Бие засах газар

Япон маягын суултуур

- Бие засах газарт байрлуулсан зориулалтын ариун цэврийн цаасыг заавал ашиглана уу.
- Ашигласан ариун цэврийн цаасыг заавал суултуурт хийж урсгана уу.
 - Зарим улс оронд ашигласан ариун цэврийн цаасаа зориулалтын хогын саванд хийдэг ч Японд ашигласан ариун цэврийн цаасыг суултуурт хийхэд бөглөрөх асуудалгүй.
- Их дэлгүүр болон галт тэрэгний буудлын бие засах газарт олон товчлуур байдаг. Ус татах товчлуур дээр ихэвчлэн **流す (FLUSH)** гэж бичсэн байдаг.

1-4

Гар утасны хэрэглээ

- Явуут дундаа гар утас ашглах нь бусдыг мөргөж гэмтээх бэртээх, өөрөө гэмтэж бэртэх аюултай учраас алхаж байхдаа гар утас ашиглаж болохгүй.
- Автомашин болон унадаг дугуй унаж хөдөлгөөнд оролцож байхдаа гар утас ашиглахыг хуулиар хориглодог.

1-5

Нийтийн тээврийн унаанд (Галт тэрэг,автобус)

Галт тэрэг болон автобус нь нийтийн эзэмшлийн бүс учраас дараах зүйлд анхаарах шаардлагатай.

- Чанга дуугаар ярих нь олон нийтийн газар бие зөв авч явахгүй байгаа соёлгүй үйлдэл болно.
- Японд галт тэрэг болон автобусанд гар утсаар ярих нь олон нийтийн газар бие зөв авч явахгүй байгаа соёлгүй үйлдэл болно.
- Чанга дуугаар хөгжим сонсох нь ч бусад зорчигчдод төвөг төвөг удах бөгөөд бусад хүнд дуу сонсогдогүй байх ёстойг анхаарна уу.
- Хүн ихтэй галт тэрэг, автобусанд үүргэвчээ үүрэх нь бусад хүний чөлөөтэй хөдөлгөөнд садаа болох, бусадтай мөргөлдөх зэргээр төвөг учруулдаг.

1-6

Халуун рашаан болон Халуун усны газар

- Халуун рашаан болон халуун усны газар зэрэг нийтийн халуун усны газраар нас хүйсний ялгаагүй олон хүн үйлчлүүлдэг учраас дараах дүрмийг мөрдөж үйлчлүүлнэ үү.
- Биеэ сайтар угаасны дараа халуун усанд орно уу.
- Халуун усаны хэсэгт алчуур дүрж болохгүй.
- Халуун усны хэсэгт саван болон шампунь ашиглан үс, бие угааж болохгүй.
- Шивээстэй хүн орж болохгүй тохиолдол байдаг.

1-7

Хориг заасан тэмдэглэгээ

Ямар нэгэн үйлдлийг хийж "Болохгүй" гэсэн утгыг илэрхийлэх олон төрлийн тэмдэглэгээ байдаг.

Хориглосон утгатай үндсэн тэмдэглэгээ.

Хориглосон тэмдэглэгээ байгаа газарт, дүрмийг мөрдөнө үү.

"Сэлж болохгүй"

"Тамхи татаж болохгүй"

"Гар утас ашиглаж болохгүй"

2

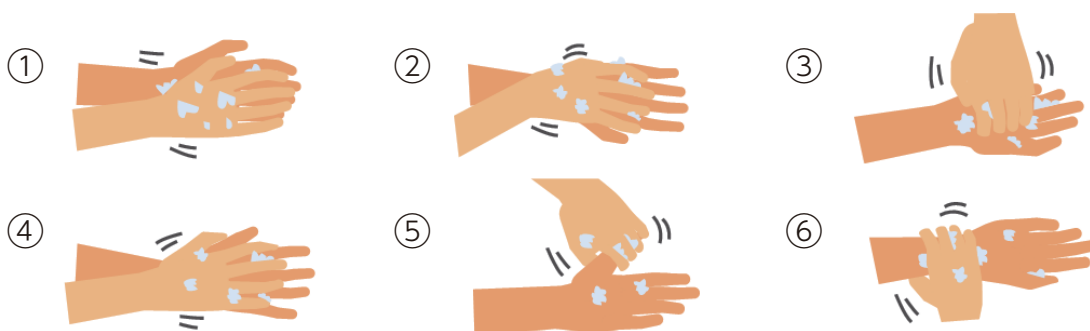
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх

Японд ялангуяа агаар хуурайшдаг өвлийн улиралд ханиад томуу зэрэг халдварт өвчин тархдаг бөгөөд ямар нэг шинэ төрлийн вирусийн улмаас өмнө гарч байгаагүй халдварт өвчин дэгдэх тохиолдол байдаг. Иймд энд халдварт өвчнийг дэгдээхгүй байх урьдчилан сэргийлэх ерөнхий мэдээллийг танилцуулна. Халдварт өвчин дэгдсэн тохиолдолд хүн бүр доорх зүйлээс болгоомжилно уу.

2-1

Гараа угаах

Урсгал ус болон савангаар гараа угаах хэрэгтэй. Энэ нь хуруу гэх мэтэд тогтсон вирусийг бодит байдлаар цэвэрлэхэд үр дүнтэй. Гаднаас орж ирээд болон хоол бэлтгэхийн өмнө ба хойно, хоол идэхийн өмнө гараа сайтар угаана уу. Гар угаах дараалал:

- ① Урсгал усаар сайтар норгоод савандах ба гарын алгыг сайн үрж угаана.
- ② Алганы ар хэсгийг тэнийлгэн үрж угаана.
- ③ Хурууны үзүүр, хумсны завсрыг сайтар үрж угаана.
- ④ Хуруунуудын завсрыг угаана.
- ⑤ Эрхий хурууг гарын алгаар базаж мушгиж угаана.
- ⑥ Бугуйг мөн марталгүй угаана.

* Савандаж угаасны дараа усаар сайтар зайлж, цэвэрхэн алчуур ба цаасан салфеткаар арчиж хатаана.

2-2

Ханиаж найтаах үеийн соёл

Ханиаж найтаах үеийн соёл гэж бусад хүний өмнө ханиах, найтаахдаа халдварт өвчин халдаахаас сэргийлэхийн тулд маск зүүх, салфетка, нусны алчуур хэрэглэх, ханцуй болон тохойг нугалан ам хамраа дарах зэргийг хэлнэ.

Ханиаж найтаахдаа дараах зүйлийг анхаарна уу.

- Маскаа ам хамраа даруулж зүүх
- Маскгүй бол салфетка болон нусны алчуураар ам хамраа дарах.
- Гэнэтийн тохиолдолд ханцуй болон тохойг нугалан ам хамраа дарах.
- Ил задгай болон гараар дарж ханиалгаж найтаахгүй байх.

Мөн, маскаа зөв зүүх хэрэгтэй. Маск зүүх дараалал нь:

- ① Ам хамрыг бүрэн далдалж байх.
- ② Резинэн оосрыг чихэндээ углах.
- ③ Хамрын дээгүүр завсар гарахгүй байх.

2-3

Агаарын чийгшил

Агаар хуурайшихад хоолойн салст эд хуурайшсанаар гадны биетээс хамгаалах чадвар буурч халдварт өвчинд нэрвэгдэх эрсдэлтэй болдог. Ялангуяа агаарын хуурайшилт ихтэй өрөөнд агаар чийгшүүлэгч зэрэг хэрэглэж агаарын чийгшлийг зохистой хэмжээнд (50-60 хувь) байлгах нь үр дүнтэй байдаг.

2-4

Сайн амарч шим тэжээллэг хооллох

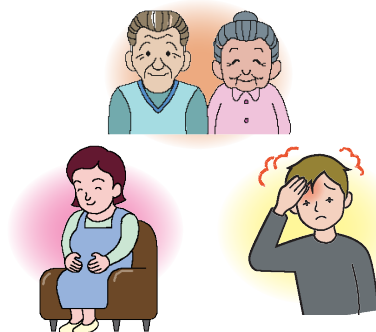
Биеийн дархлааг дэмжих үүднээс хангалттай амрах ба шим тэжээлийн тэнцвэр сайтай хоолоор хооллохыг өдөр тутамдаа хичээцгээе.

2-5

Гадуур явахдаа болгоомжлох

Халдварт өвчин дэгдсэн үед ялангуяа өндөр настан, архаг хууч өвчтэй хүн, жирэмсэн хүн, бие муутай хүн, нойр дутуу хүмүүс гадуур явахаас зайлсхийнэ үү. Ялангуяа олон хүнтэй газар, хотын төв хэсгээр явахгүй байна уу.

Мөн, гадуур явах үедээ заавал маск зүүнэ үү. Олон хүнтэй газар орохоор бол нэхээсгүй материалаар хийсэн маск зүүвэл агаар дуслын замаар халдвар авахаас тодорхой хэмжээгээр сэргийлж чадна.

3

Амьдралд хэрэгтэй зүйл

3-1

Бүс, орон нутгийн амьдрал

(1) Оршин суугчдын нийгэмлэг (Жичикай, Чоонайкай)

Японд бүс, орон нутагт амьдарч байгаа хүмүүс өөрсдийн санаачилгаар олон нийтийн байгууллага байгуулан төрөл бүрийн үйл ажиллагаа явуулж, ая тухтай амьдрах орчныг бүрдүүлэхээр зорьж байна. Бүх нийтийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах зардлыг нийгэмлэгийн гишүүд хариуцна.

Гол үйл ажиллагааны агуулга

- Газар хөдлөлт болон гал түймэр гарсан үед зориулсан гамшгаас сэргийлэх сургуулилалт
- Сургуульд явах хүүхдүүдийг харж хамгаалах үйл ажиллагаа
- Өндөр настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан халамжийн үйл ажиллагаа
- Хотын захиргаа болон бусад байгууллагаас ирсэн мэдээллийг дамжуулах
- Гишүүн хоорондын найрсаг харилцааг гүнзгийрүүлэхийн тулд баяр болон биеийн тамирын өдөрлөг зэрэг үйл ажиллагаа зохион байгуулах гэх мэт

Энэ тухай илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл авахыг хүсвэл харьяалагдах хот, дүүрэг, орон нутгийн захиргаандаа хандана уу.

(2) Айл хөрштэйгээ харилцах

- Айл хөрштэйгээ мэнд устай байх, баяр ёслолд оролцох гэх мэтээр тухайн бүс, орон нутгийн ард иргэдтэй холбоо харилцаатай байснаар айл хөршүүдийн хооронд маргаан үүсэх нь багасч, тухайн бүс, орон нутагт анхаарвал зохилтой мэдээлэл солилцох боломжтой болно.
- Гамшиг болсон тохиолдолд харилцан бие биедээ туслах боломжтой болно.

3-2

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх

Хулгай болон "Бэлгийн халдлага" (Чикан)-д өртөхгүй байхын тулд дараах зүйлд анхаарна уу.

- Гадагш гарахдаа гэрийн цонх болон үүдний өрөөг заавал түгжинэ үү.
- Автомашин, мотоцикл, унадаг дугуйгаа зогсоолд тавихдаа заавал цоожилно уу.
- Цүнх болон түрийвч гэх мэт чухал эд зүйлс биедээ авч явах үед нүднээс далд газарт орхиж явахгүй байна уу.
- Орой үдэш аль болох харанхуй зам, хүн багатай гудмаар явахгүй байна уу.
- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх талаар мэдэхгүй зүйл болон санаа зовоосон асуудал байгаа тохиолдолд ойролцоох цагдаагийн газарт хандана уу.

3-3

Өдөр тутмын амьдралд хэрэгтэй үйлчилгээ

(1) Цахилгаан эрчим хүч

Цахилгаан эрчим хүч ашиглаж эхлэх

Цахилгаан ашиглаж эхлэх үед дараах зүйл шаардлагатай.

- ① Цахилгаан ашиглаж эхлэх өдрөө товллох
- ② Эрчим хүчний компанид интернет болон утсаар бүртгүүлэх
- ③ Цахилгаан ашиглаж эхлэх өдөр тог хязгаарлагчийн унтраалгыг залгана.

Гэрээний агуулга болон тухайн байран дахь төхөөрөмжөөс шалтгаалан эрчим хүчний Компаний ажилтан ирж залгах шаардлагатай тохиолдол байдаг. Тийм тохиолдолд тухайн компаниас зааварчилгаа өгөхийг анхаарна уу.

Цахилгааны төлбөр ба төлөх арга

- Хэрэглэгчийн цахилгааны хэрэглээнд тохируулан олон төрлийн тариф үйлчилгээ байдаг. Өөрийнхөө цахилгааны хэрэглээнд тохирсон гэрээг сонгох боломжтой.
- Журмын дагуу ашигласан цахилгааныхаа хэмжээгээр төлбөр нь шийдэгддэг боловч, цахилгааны хэрэглээний их багаас үл харгалзан сар бүр тогтсон "Суурь хураамж (基本料金)" төлнө.
- Цахилгааны төлбөрийг банкны данснаас автоматаар татагдах, 24 цагийн дэлгүүр буюу комбини болон банкаар төлөх, кредит картаар төлөх гэх мэт арга байдаг.
 - * Ашигласан цахилгааны хэмжээг сар тутамд нэг удаа эрчим хүчний компаний ажилтан байр тус бүрт байрлуулсан тоолуурын заалтыг алсаас болон газар дээр нь шалгаж тооцдог.
 - * Сар бүр эрчим хүчний компаниас хэрэглэгчиддээ「電気ご使用量のお知らせ」(цахилгаан ашигласан хэмжээний мэдэгдэл) ашиглалтын тухай мэдэгдэл хийдэг.
 - * Цахилгаан эрчим хүчээр хангах гэрээний агуулгыг гэрээ байгуулах үед эрчим хүчний компанийн гаргасан бичиг баримт дээрээс нягталж болно.

Цахилгаан ашиглаж дуусах

Цахилгаан ашиглаж дуусаад салгуулах үед дараах зүйл шаардлагатай.

- ① Цахилгаан ашиглаж дуусах өдрөө товллох.
- ② Эрчим хүчний компанид интернет болон утсаар гэрээ цуцлалтаа бүртгүүлэх.

Цахилгаан ашиглаж дуусах өдөр (журмын дагуу) хэрэглэгч өөрөө биечлэн байх шаардлагагүй. Байрны гаднаас тоолуур харах боломжгүй болон бусад шалтгаанаар хэрэглэгч өөрөө биечлэн байх шаардлагатай тохиолдол бий. Тийм үед эрчим хүчний компаниас зааварчилгаа өгөхийг анхаарна уу.

Эрчим хүчний компаниас юм авахыг шахах, гэрээ байгуулах талаар асуудал тулгарч байгаа бол зөвлөгөө өгөх дараах цонх руу хандана уу.

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

(2) Газ буюу хий ашиглах

Хийн төрөл

- Энгийн айлд ашиглаж болдог хийнд "хотын хий 13A" болон "LP хий буюу шингэрүүлсэн нефтийн хий" гэх мэт найрлага болон шаталт зэргээрээ ялгаатай хэд хэдэн төрөл байдаг.
 - Гэртээ ашиглах хийн хэрэгсэлээ ашиглах хийн төрөлд тааруулан сонгоно уу.
- * Хийн төрөлд тохироогүй хэрэгсэл ашиглавал, гал гарах, дутуу шаталт явагдах, хий алдах аюултай.

Хий ашиглаж эхлэх

- Хий ашиглаж эхлэх үед дараах зүйл шаардлагатай.
- ① Хий ашиглаж эхлэх өдрөө товлдох.
 - ② Оршин суугаа газрынхаа хий борлуулах компанид интернет болон утсаар бүртгүүлэх
- * Хий ашиглаж эхлэх өдөр хийн компаний ажилтан ирж, төхөөрөмжийг шалгасны үндсэн дээр хийг залгаж, ашиглалтын зааварчилгаа өгнө.

Хий ашиглалтын төлбөр ба төлөх арга

- Оршин суугаа газрын хий борлуулах компаниас хий ашиглалтын төлбөрийн тариф гаргасан байдаг.
 - Журмын дагуу хий ашиглалтын төлбөр нь сар тутамд (тогтмол) суурь хураамж болон ашиглалтын хэмжээний нийлбэр дүнгээр тооцогдон нэхэмжлэгддэг.
 - Хий ашиглалтын төлбөрийг банкны данснаас автоматаар татуулах, 24 цагийн дэлгүүр буюу комбини болон банкаар төлөх, кредит картаар төлөх гэх мэт аргаар төлж болно.
- * Хий ашиглалтын гэрээний агуулгыг гэрээ байгуулах үед гардаж авсан бичиг баримт дээрээс нягталж болно.

Хий ашиглаж дуусах

- Хий цаашид ашиглахгүй салгуулах үед дараах зохицуулалтыг хийх шаардлагатай.
- ① Хий ашиглаж дуусах өдрөө товлдох.
 - ② Газын компанид интернет болон утсаар бүртгүүлэх.
- * Сар бүр ирдэг тоолуурын гүйлтийн баримтаа бэлдэж, хэрэглэгчийн дугаар (お客様番号)-аа хийн компанид дамжуулбал бүртгэл саадгүй явагдана.

Хий салгуулах өдөр хариуцсан ажилтан нь хийн тоолуурыг зогсооно. Ажилтан хийн тоолуур байрлуулах хэсэгт хүрч чадахгүй тохиолдолд хий хэрэглэгч эсвэл төлөөний хүн биечлэн байх шаардлагатай.

Хийн компаниас юм авахыг шахах, гэрээ байгуулах талаар асуудал тулгарч байгаа бол зөвлөгөө өгөх дараах цонх руу хандана уу.

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

(3) Ус ашиглалт

Усны хэрэглээ

Шилжилт хөдөлгөөн хийх зэрэг шалтгаанаар шинээр ус хэрэглэж эхлэх үед хэрэглэгч нь оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутгийн ус ашиглалтын алба болон ус ашиглалт хариуцсан аж ахуйн нэгжид урьдчилан мэдэгдэж, ус ашиглаж эхлэхтэй холбоотой бүртгэл хийлгэх шаардлагатай.

Энэ тухай илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл авахыг хүсвэл харьяалагдах хот, дүүрэг, орон нутгийн захиргаандаа хандана уу.

Усны төлбөр

Ус ашигласны төлбөр болон нэхэмжлэлийг дараах байдлаар явуулдаг.

- ① Усны төлбөрийг оршин суугаа хот, дүүрэг, орон нутгийн ус ашиглалтын алба тус бүрт шийддэг. Ус ашиглалт хариуцсан алба нь хэрэглэгчийн ашигласан усны хэмжээг усны тоолуураас шалгаж, хэрэглэсэн хэмжээгээр нь төлбөр нэхэмжилдэг.
- ② Усны төлбөр нь "Суурь хураамж" (基本料金) болон "Ашиглалтын төлбөр" (従量料金)-ийн нийлбэрээр нэхэмжлэгдэнэ. "Суурь хураамж" нь усны тоолуурын амсрын диаметрийн хэмжээгээр түүцогддог бөгөөд диаметр нь том байх тусам төлбөр ихэсдэг. Нөгөө талаар "Ашигласан хэмжээний төлбөр" нь ашигласан усны хэмжээгээр тооцогддог бөгөөд усны хэрэглээ их байх тусам төлбөр өндөр гарна.
- ③ Ус ашиглалтын төлбөр төлөх арга нь тухайн ус ашиглалтын албанаас шалтгаалан өөр байдаг. Ихэвчлэн банкны дансаар шилжүүлэх, банк болон комбинигоор төлөх гэх аргуудаас сонгож болно.

3-4

Гар утас

(1) Гар утасны гэрээ байгуулах

- Гар утасны гэрээ байгуулахдаа өөрийн биеийн байцаалтыг заавал авч ирэх.
- Гэрээ байгуулагчийн биеийн байцаалтыг шалгуулахад дараах аргууд байдаг.
- Тухайн хүний овог нэр, төрсөн он сар өдөр, оршин суугаа газрын хаяг бичигдсэн албан ёсны бичиг баримт (өөрийгөө гэрчлэх бичиг баримт)-ыг

- ① гар утасны үйлчилгээний компанид үзүүлэх эсвэл,
- ② гар утасны үйлчилгээний компани руу шууданасн уу вэб сайтаар хуулбарыг нь илгээх

- Жишээлбэл дараах бичиг баримт байж болно.

- ① Оршин суух үнэмлэх
- ② Жолооны үнэмлэх
- ③ Хувийн дугаарын үнэмлэх
- ④ Гадаад паспорт (Оршин суугаа хаяг бичигдсэн байвал хүчинтэй)

- Насанд хүрээгүй бол дараах бүх бичиг баримт шаардлагатай.
 - ① Өөрийгөө гэрчлэх бичиг баримт
 - ② Асран хамгаалагчийн зөвшөөрлийн бичиг
- Төлбөр хийх материал бүрдүүлэхэд дараах зүйлийн аль нэг нь байх шаардлагатай.
 - ① Кредит карт
 - ② Япон дахь банкны дансны карт
 - ③ Япон дахь банкны дансны дэвтэр
- Гар утасны компаниас шалтгаалан вэб сайт болон салбар дэлгүүртээ гадаад хэлээр үйлчилгээ үзүүлдэг.
- Гэрээнд шаардлагатай бичиг баримтыг урьдчилан тодруулах, гар утасны үйлчилгээний талаар асууж лавлах боломжтой.

(2) Гар утасны гэрээ байгуулах, ашиглахдаа анхаарвал зохих зүйлс

- "Оронд чинь гар утасны гэрээ байгуулаад өгье" гэж хэлээд таны биеийн байцаалтыг дур мэдэн ашиглаж гар утасны гэрээ байгуулах, гэмт хэрэгт ашигладаг залилагч байдаг.
- Гэрээг бусдаар хийлгэх тохиолдолд өөрөө заавал гэрээний агуулгыг нь нягтлан шалгана уу.
- Гэрээгээр авсан гар утсыг гар утасны Компаний зөвшөөрөлгүйгээр бусдад шилжүүлэх нь хууль зөрчсөн хэрэг бөгөөд шийтгэл хүлээнэ гэдгийг анхаарна уу.
Эх орондоо буцах гэх мэт шалтгаанаар гар утсаа ашиглахгүй болсон тохиолдолд гар утасны оператортойгоо холбогдон үйлчилгээг цуцалж эсвэл шилжүүлнэ үү.

3-5

Банкны данс

(1) Банканд данс нээлгэх

- Банкны салбар дээр данс нээлгэж болно. Банкнаасаа шалтгаалаад шуудан, ухаалаг гар утасны аппликейшн, компьютерээр бүртгүүлж болно. Ихэвчлэн банкны карт нь данс нээлгэснээс хэд хоногийн дараа гэр лүү шуудангаар илгээгддэг.
- Банкны данс нээлгэх үед дараах бичиг баримтыг бүрдүүлэх шаардлагатай.
 - ① Биеийн байцаалт (Жишээ: оршин суух үнэмлэх)
 - ② Тамга (Гарын үсгээр орлуулж болдог банк байдаг)
 - ③ Ажилтны үнэмлэх, оюутны үнэмлэх (Байхгүй тохиолдолд компани болон сургуулийн холбогдох хүнийг дагуулж ирэх)
- Япон хэлний ярианы түвшин хангалтгүй гэж үзвэл хэлний тусламж авах хүн дагуулж ирэн (харьяалагдах ажил болон сургуулийн хүн) орчуулга хийлгэнэ үү.

(2) Оршин суух хаяг, Японд оршин суух зөвшөөрлийн хугацаанд өөрчлөлт орсон бол даруй банканд мэдүүлэх

- Оршин суух хаяг, Японд оршин суух зөвшөөрлийн статус, ажлын газар зэрэгт өөрчлөлт орсон бол дансаа нээлгэсэн банканд шуурхай мэдүүлнэ үү. Түүнчлэн зарим тохиолдолд таны мэдээлэл өөрчлөгдөөгүй эсэхийг хянахаар банкны зүгээс холбоо барьдаг.
- Оршин суух хаяг, Японд оршин суух зөвшөөрлийн статус, ажлын байр зэрэг нь өөрчлөгдсөн хэрнээ мэдүүлээгүй, банкнаас шаардсан зүйлд зохих арга хэмжээ аваагүй бол дансаа цардуулагдах тохиолдол ч байдаг.

(3) Ашиглахаа больсон банкны дансаа хаалгах

- Нутаг буцах болон бусад шалтгаанаар банкны дансаа ашиглахгүй болсон тохиолдолд банкны дансаа хаалгана уу. Банкны салбар дээр хаалгах бүртгэл хийлгэж болно.
- * Банкны данс (банкны карт болон дэвтэр, нэвтрэх үг, нууц үг зэрэг)-аа зарах, бусдад шилжүүлэх, бусдаас шилжүүлж авах нэгэмт хэрэг тул ийм үйлдэл огт гаргаж болохгүй. Зөрчсөн тохиолдолд 1-ээс доош жилээр хорих эсвэл 1,000,000 хүртэл иенээр торгоно.

* Хууль бус банк

Банкны бизнес эрхлэхийн тулд улсаас тусгай зөвшөөрөл авах шаардлагатай байдаг. Та хууль бус банкууд болон төрөөс хүлээн зөвшөөрөөгүй хүмүүст гадаад руу мөнгө илгээх хүсэлт тавьж болохгүй. Банк хууль бус эсэхэд эргэлзэж байвал компани зэрэгтэйг

3-6

Шуудан

- Японд шуудан болон шуудангийн постын тэмдэг нь 「〒」 буюу голдуу улаан өнгөтэй байдаг.
- Шууданд дараах үйлчилгээг авч болно.
 - ① Дотоод гадаад руу захидал, ил захидал болон ачаа илгээх.
 - ② Хадгаламж, мөнгө шилжүүлэх, нийтийн үйлчилгээний төлбөр зэргийг дансаар шилжүүлэх.
 - ③ Амь насны даатгалд даатгуулах.

4

Нийтийн тээвэр

4-1

Нийтийн тээврийн цахим төлбөрийн карт (IC карт)

(1) Үндсэн хэрэглээ

IC картаар олон янзын Компаний галт тэрэг болон автобусны зардал төлөх боломжтой. Энд түгээмэл хэрэглэгддэг IC картны хэрэглээний талаар тайлбарлая.

- IC картад урьдчилан мөнгө байршуулснаар тасалбар түгээгч машинаас тасалбар худалдаж авахгүйгээр цаг хэмнэнэ.
- IC картыг галт тэрэгний буудал дахь тасалбар түгээгч машин, борлуулах цэг, автобусны үйлчилгээний газар зэргээс худалдан авч болно.
- Зарим үед IC картаар төлбөр хийх нь бэлэн мөнгөөр төлснөөс хямд байх тохиолдол байдаг.

(2) Нэр бүхий карт

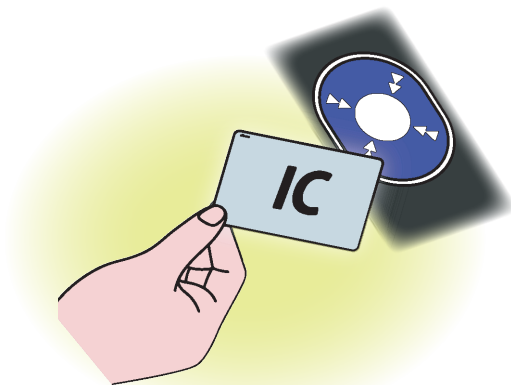
- Карт эзэмшигчийн овог нэр бичигдсэн картыг хэлнэ.
- Нэр, утасны дугаар, төрсөн огноо, хүйсээ бүртгүүлэх шаардлагатай.
- Картаа гээгдүүлсэн тохиолдолд дахин хэвлүүлэх боломжтой.

(3) Нэр бичээгүй карт

- Ашиглах хүний нэр бичигдээгүй картыг хэлнэ.
- Картаа гээгдүүлсэн тохиолдолд дахин авах боломжтой.

(4) Барьцааны мөнгө (депозит)

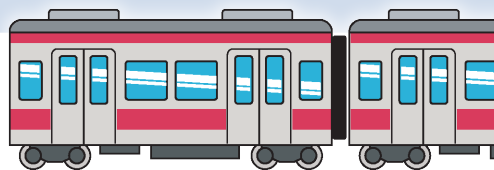
- IC карт худалдаж авах үед барьцааны мөнгө төлөх тохиолдол түгээмэл байдаг.
- IC картаа буцааж өгөхдөө барьцаалсан мөнгөө буцааж авдаг.

4-2

Төмөр зам

Японд төмөр зам ихэд хөгжсөн бөгөөд ажил болон сургуульд явахаас эхлэн өдөр тутмын зорчих хэрэгсэл болгон ашиглагддаг.

(1) Төмөр зам ашиглах

Төмөр зам ашиглах үндсэн дараалал дараах хэлбэртэй байдаг.

- ① Галт тэрэгний маршрутын зургаас зорчих газраа олох
- ② Галт тэрэгний буудлаас зорчих газрын тасалбарыг худалдан аван, "Кайсацу буюу тасалбар шалгах цэг"-ээр нэвтэрнэ. (IC карт ашиглах тохиолдолд автомат тасалбар шалгагч машинд уншуулан тасалбар шалгах цэгээр нэвтэрч болно.)
- ③ Галт тэрэгний буудлын цахим самбар дахь мэдээллийн дагуу зорчих газрын галт тэрэг явах заасан дугаарын зогсоол руу явах.
- ④ Зогсоол дээр цагаан шугам эсвэл, шар тусгаарлах шугамын дотор талд галт тэрэг хүлээнэ.
- ⑤ Зорьсон газартаа хүрээд худалдаж авсан тасалбараа ашиглан тасалбар шалгах цэгээр гарна. (IC карт ашигласан тохиолдолд автомат тасалбар шалгагч машинд уншуулснаар картанд байршуулсан мөнгөнөөс галт тэрэгний зардал төлөгдөнө.)

(2) Тасалбарын төрөл

① Энгийн тасалбар	Галт тэргэнд суух үед шаардлагатай тасалбар.
② Олон удаагийн тасалбар	Нэг ижил чиглэлийн 11 ширхэг тасалбарыг 10 ширхэг тасалбарын үнээр авч болно (хүчинтэй хугацаа 3 сар).
③ Хугацаат тасалбар (хөнгөлөлтийн билет)	Ажил болон сургуульд явах зэргээр тогтсон чиглэлд сараас илүү хугацаагаар зорчих тохиолдолд ашиглана. Энгийн тасалбараар адилхан чиглэлд явахаас хөнгөлөлттэй үнээр явж болдог. 1 сар, 3 сар, 6 сарын хугацаатай байдаг.

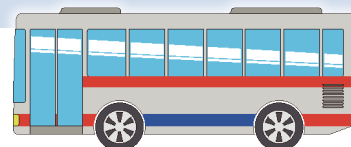
(3) Бусад тасалбар

"Токкюү буюу экспресс галт тэрэг"-нд суух болон галт тэрэгний тусгай байгууламжийг ашиглах тохиолдолд зорчих тасалбараас тусад нь доорх тасалбарыг худалдаж авах шаардлагатай.

① Экспресс тасалбар	"Шинкансэн" суман галт тэрэг болон "Токкюү" экспресс галт тэргээр зорчих үед шаардлагатай тасалбар.
② Хуваарьт суудлын тасалбар	Хуваарьт суудал ашиглах үед шаардлагатай тасалбар юм. Экспресс галт тэрэгний тасалбартай багц байх тохиолдол байдаг.
③ "Грийн буюу ногоон" тасалбар	Энгийн бүхээгээс илүү өндөр ангилалын бүхээг ашиглах үед шаардлагатай тасалбар.

4-3

Автобус

(1) Хот хоорондын автобус

- Ихэвчлэн зорчихоосоо өмнө тасалбарыг худалдаж авсан байх болон төлбөрөө төлсөн байх шаардлагатай.

(2) Оршин суугаа бүс, орон нутгийн тогтсон чиглэлд явдаг автобус (Шугамын автобус)

① Хаашаа ч явсан адилхан үнэтэй тохиолдолд

- Автобусанд суухдаа төлбөр хураах машинд мөнгөө хийнэ.
- IC картаар төлөх тохиолдолд төлбөр хураах машинд картаа уншуулна.

② Зорчих газраас шалтгаалан үнэ ялгаатай тохиолдолд

- Автобусанд суухдаа дугаар бичигдсэн "Сэйрикэн буюу тасалбар" –ыг авч, автобуснаас буухдаа тасалбар дээр бичигдсэн дугаарыг жолоочийн дээд талын самбараас харж, дугаарын доот талд бичигдсэн үнийг төлнө.
- IC картаар төлөх тохиолдолд автобусанд суух болон буухдаа 2 удаа карт уншуулна.